

1071
29.03.2004

Biroul permanent al Senatului
Bp 105, 5.04.2004

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție,
Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea legii privind asistența socială a persoanelor vârstnice și legii notarilor publici și a activității notariale.*

I. Principalele reglementări

Această propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, precum și a Legii nr. 36/1995 a notarilor publici și a activității notariale, în sensul că „*orice persoană vârstnică să fie asistată de către asistentul social în momentul întocmirii actelor notariale cu ocazia înstrăinării de bunuri materiale*”. Inițiatorii susțin, în *Expunerea de motive*, că propunerea solicitată este elaborată în spiritul legislației din multe țări cu democrație consolidată, cum ar fi Suedia, Finlanda, etc.

II. Observații și propuneri

1. Situația referitoare la asistența socială a persoanelor vârstnice este reglementată prin Legea nr. 17/2000 și nu prin Legea nr. 104/2000, astfel cum se face referire în *Expunerea de motive*.

2. În ceea ce privește modificarea și completarea Legii nr. 17/2000, precizăm următoarele:

a). Inserarea *lit. f)* în cadrul *art. 3*, care să prevadă și persoanele ce îinstrâinează sau vând locuința proprietate personală, nu este necesară, întrucât o astfel de situație a fost avută în vedere de legiuitor la art. 30 din aceeași lege. Astfel, *se prevede că persoana vârstnică va fi asistată, la cererea acesteia sau din oficiu*, după caz, în vederea încheierii unui act juridic de îinstrăinare, cu titlu oneros sau gratuit, a bunurilor ce îi aparțin, în scopul întreținerii și îngrijirii sale, de un reprezentant al autorității tutelare a consiliului local în a cărui rază teritorială domiciliază persoana vârstnică.

De asemenea, întrucât prin vânzare se înțelege o îinstrăinare cu titlu oneros, nu se justifică folosirea ambilor termeni.

b). Referitor la completarea **art. 8 lit. c)** cu prevederea obligativității *consilierii juridice pentru vânzarea sau îinstrăinarea de locuințe proprietate personală*, menționăm că textul *lit. a)* din același articol stabilește că serviciile comunitare asigurate persoanelor vârstnice la domiciliu includ și servicii sociale, privind: îngrijirea persoanei, prevenirea marginalizării sociale și sprijinirea pentru reintegrarea socială, *consiliere juridică și administrativă*, sprijin pentru plata unor servicii și obligațiilor curente.

c). În ceea ce privește modificarea textului **art. 9**, în sensul ca serviciile prezentate la art. 8 lit. a) și b) să fie asigurate fără plata contribuției persoanelor vârstnice, ale căror venituri lunare sunt sub nivelul salariului minim net pe economie, precizăm că această prevedere se află stipulată, într-o formă mai avantajoasă la alin. (2) al art. 9. Astfel, serviciile prevăzute la art. 8 lit. a) și b) se asigură *fără plata contribuției persoanelor vârstnice* care, evaluate potrivit grilei naționale a nevoilor persoanelor vârstnice, *nu au venituri sau ale căror venituri sunt mai mici de 5 ori decât nivelul venitului net lunar luat în calcul la stabilirea ajutorului social pentru o persoană singură*.

d). Referitor la completarea **art. 30** cu un nou text - *alin. (2)* - potrivit căruia *orice vânzare sau îinstrăinare de locuință proprietate personală se va face cu avizul secretarului consiliului local sau a asistentului social din localitatea de unde este proprietarul, cu asumarea răspunderii juridice*, menționăm că nu este necesar, având în vedere că textul actual al aceluiași articol prevede *asistarea persoanei vârstnice, la încheierea unui astfel de act, de un reprezentant al autorității tutelare a consiliului local, în a cărui rază teritorială domiciliază persoana vârstnică*.

e). Întrucât înstrăinarea unui imobil de către o persoană vârstnică se poate face și cu scopul *întreținerii și îngrijirii sale de către cumpărător*, legiuitorul a prevăzut la art. 31 – 34 următoarele măsuri de natură să asigure o protecție juridică adecvată persoanelor vârstnice:

- obligația de întreținere și îngrijire să fie prevăzută expres în actul juridic încheiat de notar;
- primirea de către autoritatea tutelară a unui exemplar al actului juridic;
- sesizarea din oficiu a autorității tutelare în caz de neexecutare a obligației de întreținere și de îngrijire;
- efectuarea unei anchete sociale de către autoritatea tutelară;
- propunerea de către autoritatea tutelară de măsuri necesare de executare legală a dispozițiilor înscrise în actul juridic.

3. Cu privire la modificarea și completarea *Legii notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, cu modificările și completările ulterioare*, considerăm că nu este necesară completarea art. 58 cu *un nou alineat*, care să prevadă că *persoanele vârstnice (peste 60 ani) care își vând sau înstrăinează locuința vor trebui să aibă avizul pozitiv sau negativ al secretarului consiliului local sau al asistentului social din localitatea respectivă*, întrucât devin aplicabile prevederile Legii nr. 17/2000, care stipulează că această persoană va fi însoțită, din oficiu sau la cerere, de un reprezentant al autorității tutelare a consiliului local în a cărui rază teritorială domiciliază.

În plus, instituirea obligației de a solicita un aviz secretarului consiliului local sau asistentului social la orice înstrăinare a unei locuințe, de către o persoană care are mai mult de 60 de ani, constituie o îngrădire a dreptului de dispoziție al persoanei cu capacitate de exercițiu deplină.

Dreptul de proprietate este recunoscut și garantat de Constituție prin art. 44, precum și de Protocolul 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, inclusiv prin atributul său esențial de a dispune liber de bunul care formează obiectul acestui drept.

Restrângerea exercițiului dreptului nu se poate realiza în afara cazurilor și condițiilor prevăzute la art. 53 din Constituție și numai dacă și în măsura în care această restrângere este necesară într-o societate democratică.

4. Inițiativa legislativă ignoră, de asemenea, reglementările privind combaterea discriminărilor.

Astfel, Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, aprobată cu modificări prin Legea nr. 48/2002 definește discriminarea ca fiind „*orice deosebire, excludere, restricție sau preferință*”, bazate pe anumite criterii, inclusiv pe criterii de vîrstă, garantează excluderea privilegiilor și discriminărilor în special în exercitarea unor drepturi, *printre care dreptul de proprietate este expres menționat.*

Instituirea oricărui aviz conform sau de altă natură, reprezintă în materie, în mod evident, o încălcare a dreptului de dispoziție inadmisibilă într-o societate democratică.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele prezentate, **Guvernul nu susține adoptarea propunerii legislative.**

Domnului senator Nicolae VĂCĂROIU
Președintele Senatului